

Najnovejši motor, ki bi ga v Ljubljani stanujoči obrtniki jako lahko porabili, je električni motor. S tem je delo radi tega posebno lahko in pripravno, ker potrebno gonilno silo dobiva od zunaj iz elektrarne, dočim se mora pri vseh drugih motorjih gonilna sila doma fabricirati, a prav to provzroča največ težav, sitnosti in tudi stroškov. Dočim so drugi motorji jako komplicirani in zahtevajo nadležno natančnost, je električni motor tako preprost aparat, da si preprostejšega že ni misliti. Tako motor obstoji iz solidnega železnega stojala, ovitega z bakreno žico in iz vrtečega se železnega cilindra, na katerem je zopet nekaj bakrene žice ovite. To je skoro vse. Kakšen razloček mej električnim motorjem in mej drugimi!

Pri izberi motorjev so odločilni trije faktorji: prvič obratni stroški, drugič cena in tretjič krajevne razmere.

Velika večina malih obrtnikov je vezana na gotov del mesta, časih celo na gotovo ulico. Njihova delavnica je tisto središče, ki navadno celo okolico preskrbuje z dotičnimi izdelki. S to delavnico je v stalni zvezi gotov krog odjemalcev, ki je vaje, da svoje potrebščine poskrbi v bližini svojega bivališča. To je pač le redka izjema, da ima človek, ki stanuje v Kravji dolini, svojega čevljarja pri Sv. Jakobu. To je tudi vzrok, da najdemo rokodelce celo v tistih ulicah, koder so stanovanja najdražja. Rokodelec se odloči za drago stanarino, ker upa, da bo vzlic njej izhajal. Seveda žive obrtniki v taci ulicah največkrat v podzemskih stanovanjih ali na temnih dvoriščih, a zadovoljujejo se s temi prostori, ker je njihova eksistenca od njih odvisna.

Ako je tem rokodelcem sploh mogoče, lotiti se rabe motorične sile, potem je ob sebi umevno, da si omislijo električni motor. Proti napravi električnega motorja ne morejo ugovarjati niti hišni gospodarji, niti stranke, zakaj električni motor ne dela niti šuma ali ropota niti smradu kakor vsi drugi motorji. Tudi je upeljava popolnoma enostavna in preprosta, ker ni treba polagati ali napravljati reserosirjev sploh pa zavzema električni motor najmanj prostora mej vsemi, kar je zlasti velike važnosti tam, koder je rokodelec prisiljen, da kar najbolj porabi prostor, ki ga ima na razpolaganje. Povrh ni pri električnem motorju niti ventilov niti drugih stvari, na katere je treba vedno paziti, ta motor ne provzroča niti ropota, niti vročine, niti smradu, za njega porabo ni treba nikakega mehničnega znanjanja, iz kratka. električni motor je pravi ideal, ki se da porabljaliti v vsaki, tudi v najkrasnejši hiši. (Konec sledi.)

Gmotna skrb za prihodnost.

Neštevilnokrat se je že slišalo po shodih, kakor tudi povdarjalo v časnikih vsake barve, da blagostanje

srednjega stanu zmiraj bolj peša, da posebno naše kmetijstvo vedno bolj hira, da je malim obrtnikom treba pomoči, da je mala trgovina zoper manje sile velikega kapitala brez moči, da je plačilo različnih uradnikov višje in nižje vrste toliko majhno v primeri z dragim življenjem, da je tudi tukaj potreba pomoči države. Vse to še vse v večji meri lahko trdimo o žalostnem položaju delavskega stanu.

Ukrenilo se je za zboljšanje različnih stanov že marsikaj, ki bi naj začasno olajšalo najtežja bremena; nastale so kmetijske in obrtne zadruge, bolniške blagajne, konsumna in druga podpirajoča društva itd., katerih vseh namen je zagotoviti posamezniku boljše življenske pogoje, ali vse te prizadeve ostanejo neznantnega pomena, dokler se država sama ne začne resnobno baviti z zboljšanjem gospodarstvenih razmer, ker ona je tudi v prvi vrsti poklicana, skrbeti za svoje državljane.

Za časa še mirnega zasedanja državnega zbora razpravljalo se je tudi tam, kako bi se najhujši nedostatki odstranili, ker je znano, da se družinski odnosi še nekoliko znosni, dokler je glava družine krepka in čvrsta, in lahko ona poskrbi s svojim zaslužkom najpotrebnejše vsakdanjosti, a položaj dobi še le prav neugodno lice, če ta vir poneha, ali če celo popolnoma usahne. Slišali so se glasovi, ki so predlagali, naj se uvede prisilno zavarovanje, ki bi naj bilo v takih slučajih krepka pomoč in izdatno nadomestilo.

Misel je v namenu hvale vredna in nam kaže pot, kako si lahko olajšajo težave življenja.

Istina je, kar se je zmiraj premalo upoštevalo, da je zavarovanje življenja za vsakogar velika dobrota, in da bi se pri splošnem zavarovanju ne pojavili tolikrat pretresljivi slučajji, da postanejo nekateri zločinci, drugi celo iščejo v smrti svoje odrešenje, ko jim umrje reditelj.

Imamo sicer tudi posojilnice in hranilnice, ki so brez dvoma velikega pomena za naš gospodarstveni razvoj, kateri zavodi bi naj ljudstvu pomagali s posojili za male obresti in v katerih si človek polagoma lahko nalaga denar, ki bi mu bil zaslomba v sedmih slabih letih — v starosti, za se in za svojo družino; ali vsakemu ni dano ono starost doseči in si tudi pri daljšem življenju tako svotico prihraniti, ki bi mu bila izdatna pomoč.

Ako s tem primerjamo ugodnosti, katere nudijo zavarovalnice posamezniku, pridemo do zaključka, da bi naj nikdo ne zamudil, bodi si tega ali onega stanu, se čim prej tem boljše zavarovati, da je posebno časnikaštvo, katerega dolžnost je koristi občinstva na vse strani zastopati, ter bralce na te ali one ugodnosti pri tem ali enem podjetju opozoriti. občinstvu v tem oziru premalo razkazivalo, kolike dobrote človek lahko uživa in sicer za neznatne zneske v slučaju zavarovanja.

Hočem tedaj tukaj bralcem, kojega veliki del še gleda z nekako nezaupnostjo na zavarovalnice, kar bi ne bilo mogoče, če bi občinstvu bila natanko znana določila

pri zavarovanju, nekatere posebne ugodnosti pri zavarovanju navesti, in upam, da s tem vsestransko ustrežem.

Ker so pa določila različnih zavarovalnic različna. in ker mi ni namen razpravljati nekaj splošnega, kar bi se ne strinjalo popolnoma z določili te ali one zavarovalnice, kar bi tudi bilo lahko povod različnim pomotam, ki bi občinstvo še bolj odvrnilo od brezdvomno koristnega zavarovanja, hočem se tukaj držati določil znanega domačega zavoda, kateri uživa splošno zaupanje t. j. banka „Slavija“ in to iz različnih vzrokov, prvič je to domači zavod, drugič jamči po svoji razsežnosti popolno varnost, tretjič je eden najcenejših, vrhutega so še zavarovanci deležni čistega dobička.

V mislih imam zavarovanje življenja, ker je to za vsacega važno ter se človek lahko na različne načine zavaruje.

Dragi bralec, brezdvomno mi moraš pritrditi, da je življenje največje dobro, največji zaklad in kapital za te in tvojo družino; mora ti tedaj naravna skrb za tvojo družino nalagati, nadomestilo preskrbeti, ako bi tvoje življenje minulo, kar se lahko, kakor kažejo vsakdanji dogodljaji, vsak trenutek pripeti; moraš biti tedaj vedno v strahu, kaj se zgodi s tvojimi ostalimi, z drago ženo in ljubimi otroci, ako te Vsegamogočni nenadoma pokliče, ako pa si zavarovan za slučaj smrti, imaš lahko vest, da je družina pred najhujšim zavarovana, da si storil vse mogoče za njeno prihodnost, in doneski so primeroma tako nizki, da jih pri uplačevanju mesečnih obrokov komaj občutiš.

Pa ne samo za tvoje ostale v slučaju smrti lahko skrbiš pri zavarovalnici, združiš namreč to lahko s preskrbljenjem za svojo starost, izplača se tebi samemu zavarovalnina, v katerem slučaju ti je zavarovalnica nadomestila hranilnico, v kateri bi gotovo iste svoje ne naložil, umrješ li pred izgovorjeno starostjo, nikakor ne zapade zavarovalnina, ampak ona se izplača neprikrajšana tvojim dedičem. Zavaruješ se tudi lahko tako, da dobiš zavarovalnino sam izplačano ako doživiš izgovorjeno starost, in po tvoji smrti dobe tvoji dediči, brez da bi kaj več vplačeval, svoto še jedenkrat izplačano.

Imaš li ženo, je zelo pripravno medsebojno zavarovanje, tako da dobiš po smrti žene ti izplačano zavarovalnino; umrješ li ti, izplača se vse takoj tvoji ženi, ter je na ta način za vsacega preskrbljeno.

Največja skrb vsake matere in vsakega očeta je za otroke; kako hudo je, ako bi morebiti nadarjen sinček svoje študije rad nadaljeval, pa manjka potrebnega drobiža; kako težko je to dobri mamki in dobremu očetu pripoznati ljubljenu sinčku, kako hudo je spet s hčerami, ako dorasejo; doma jih ne moreš imeti, in hočeš jih varno omožiti, šteti moraš doto.

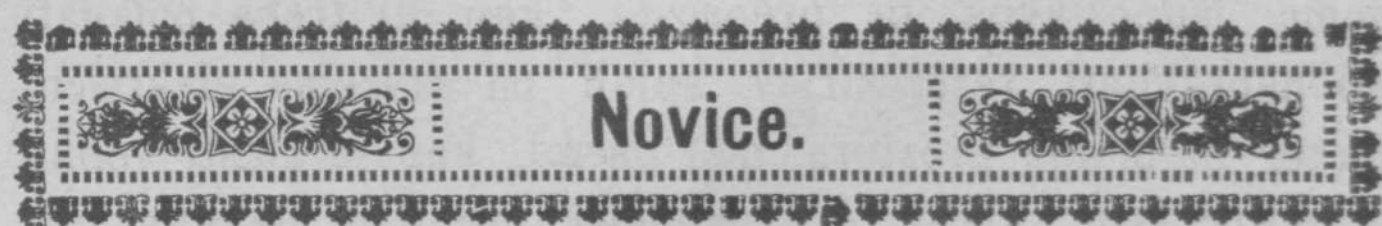
Tudi tej potrebi utreza zavarovalnica; ako imaš otroka, lahko ga zavaruješ na katerokoli svoto, ki se mu izplača ko doživi izgovorjeno starost; uplačevati je treba samo tako dolgo, dokler zavarovatelj (oče) živi; ako pa

otrok izgovorjeno starost doživi, vrne se vsa uplačana svota, zavarovalnina pa se tudi lahko prenese na katero drugo osebo.

Iz navedenega lahko pač vsakdo spozna, da je le njegova korist, ako ne zamudi se zavarovati, najsi bode učitelj ali kmetovalec, uradnik ali delavec, obrtnik ali zdravnik, trgovec ali odvetnik, ki lahko na ta način svoje imetje pomnožuje, pozabiti ne smem še ene okoliščine namreč, da dovoljuje banka „Slavija“ po triletnem zavarovanju tudi posojila za male obresti; kolikrat se pripeti, da je pri tem ali onem gospodarstvu nujno potrebno več drobiža, kolikokrat človeka tudi bolezen zasleduje, tako da pride v denarne zadrege, kako prijetno je v tem slučaju — doživel sem ga sam — ako dobiš v tem slučaju potrebno posojilo na polico, med tem ko ga drugod tudi pri posojilnici ne dobiš, ker se vsak zgube boji, tedaj naj nobeden v lastno korist ne odlašajo pristopiti k zavarovalnici, danes ali jutri mu je že lahko veliko koristi, postaneš li ud v poznejšem času, uplačevati moraš tudi večje zneske na mesec, vrh tega ne veš ako te zavarovalnica še sprejme, pripeti se lahko marsikaj, da se tvoja ponudba odkloni.

Napisal sem te vrste, da širšemu slovenskemu občinstvu pokažem način, na kateri si lahko vsak svoje gospodarstvene razmere poboljša in prihodnost svoje družine zagotovi; in ker posamezni skupaj činijo narod, bi se blagostanje celega naroda povečalo; zamuditi in prezreti pa ne smemo ničesar, da se gospodarstveno ojačimo, ker vsakemu je znano kaj gospodarstveno močen narod pomeni, drugod so te neprecenljive koristi zavarovanja, pri katerem človek nič ne izgubi, pač pa le pridobiti zamore, že davno spoznali in mi lahko zapazimo, da je zavarovanje tem bolj razvito, na čim višji stopinji narod stoji.

Vekoslav Pečar.

Novice.

— Osebne vesti. Šolski svetnik, gimnazijski ravnatelj g. Peter Končnik v Celju je pomaknjen v VI. razred. — Pisarniški praktikant v Trstu g. Fr. J. Sever je imenovan sodnim kancelistom v Volovski. — Gospod dr. Franjo Pikl, odvetniški kandidat v Mariboru, ki je v Gradcu prebil odvetniški izpit, otvori odvetniško pisarno v Kozjem. — Kanonik državni poslanec g. Lambert Einspieler je imenovan stolnim proštom v Celovcu. — Višjesodni svetnik Anton pl. Wurmser v Gradcu je imenovan predsednikom okrožnega sodišča v Celju. — Deželnovladni koncipist g. Silvester Domicelj je imenovan okrajnim komisarjem, konceptni praktikant g. baron Lazarini deželnovladnim koncipistom pri okrajnem glavarstvu v Krškem in absolvirani pravnik gospod Leon Grasselli konceptnim praktikantom. — Poštni kontrolor v Ljubljani, g. I. Stussiner, je imenovan višjepoštnim kontrolorjem. — Glavni poštni blagajnik Gradcu, je Karl Raunacher rodom iz Starega trga na Kranjskem, m. šel v pokoj.